

jali, in dosta imamo o liberalnih kmetstkih prijateljih, kakoršnji se ponujajo sedaj n. pr. ptujski odzadnjač Mihelič ali celjski („Bauernfreund“) Glantschnigg pa njegov rep! Sedanja vlada si saj prizadeva kmetom pomagati, a toto vlado je eden izmed tistih liberalnih kmetstkih prijateljev, ki so 26. avgusta v Slatini zoper Slovence rohneli, očitno psoval in želeli: naj jo h... vzame! No, to so nam lepi kmetstki prijatelji, kmetom to, kar trtne uši vinogradom! Z Bogom! Drugokrat pa nekaj!

Desterniški.

Spomenica

političnega Slovenskega društva za ministerkega predsednika grofa Taaffeja, zadevna slovensko uradovanje na Štajerskem, sprejeta v obnem zboru v Sevnici dne 12. avgusta 1883.

1. Več kakor 1200 let prebivajo Slovenci na tleh sedanje kronovine Štajerske. Polnih 600 let veljajo kot najzvestejši podložniki vladarjem iz prenzvišene hiše Habsburške. Ko je cesar Rudolf I. Habsburški naše kraje pridobil, bili so Slovenci žalostni in nesrečni rabotarji, tlakarji, podaniki nemškimi grajščakom. Še le blagodušna cesarica Marija Terezija začela je kmetom stanje olajšavati, pravice grajščakom krhati, cesar Jožef storil je še več in cesar Ferdinand I., mili, je 7. septembra 1848 podpisal cesarski patent, s katerim je kmečki človek bil tisočletnega rabotanja in tlake za vselej rešen. ter v čast in veljavo svobodnega državljana povzdignjen. Tisoč let svobode oropani Slovenec postal je zopet človek, kakor so drugi svobodni ljudje.

Sedajni slavno vladajoči cesar Franc Jožef I. pa je 21. dec. 1867 podpisal državne osnovne postavbe, v katerih je vsem narodom svojega cesarstva podaril enakih državljanskih pravic. Stem stopili smo Slovenci kot vsem drugim narodom mile Avstrije enakopravni ljudje na pozorišče svetovne zgodovine, postali smo vsem drugim enakopraven narod!

2. Slovencev nas je $1\frac{1}{2}$ milijona duš, ter smo, iz mislij pusteč Italijo in Oggersko, rastreseni po 6 kronovinah avstrijskih. Na Štajerskem nas biva skupaj več kakor 400.000 duš v 7 okrajnih glavarstvih: Radgona, Maribor, Ljutomer, Ptuj, Slov. Gradec, Celje in Brežice. Zadnjih 6 skupaj pripada v cerkvenem oziru škofiji Mariborskeji. Po letošnjem šematizmu šteje cela ta škofija 466.372 duš, večinoma samih Slovencev, kajti Nemci imajo popolno faro in farno službo božjo samo v Mariboru in Ptuj, pol službe božje pa v Slov. Bistrici, Celji in Mahrenbergu. Vendar v vseh imenovanih mestih in trgu Mahrenbergu treba je tudi slovensko službo božjo oskrbovati. To pa terja, da na spodnjem Štajerskem ni in tudi ne more

biti noben duhoven nameščen, ki bi dobro ne znal nemški in slovenski.

L. 1880 so ljudi šteli, pa na spodnjem Štajerskem našli samo blizu 390.000 Slovencev, ki so izrekli, da navadno govorijo slovenski. Iz tega pa sklepali, da sploh ni več Slovencev tukaj kakor 390.000, to bilo bi popolnem krivo; kajti mnogo slovenskih hlapcev in dekel in delavcev še niti vprašali niso, ampak zavoljo njihovih nemških gospodarjev precej zapisali mej Nemce; mnogo ljudij zna slovenski in nemški in so jih zaradi tega že Nemcem prišteli. Pravih Nemcev pri nas je malo, mnogo Slovencev govori tudi nemški, a ogromna večina zna le slovenski. No, in že iz tega se more sklepati, kako potrebuje na spodnjem Štajerskem, da tudi uradniki umejo obadva deželna jezika, namreč nemški in slovenski.

3. Od tiste dobe, ko smo Slovenci postali vsem drugim enakopraven narod ter dobili vsem drugim jednake pravice, morali smo tudi tem pravicam jednaka bremena prevzeti. Moramo vsled tega plačevati velike gruntne dače, precej hude deželne, okrajne in občinske doklade, razven tega nas je pa še vojniška dolžnost zadela. V tej reči smo mi štajerski Slovenci celo Nemcem naprej, kajti čeravno štejemo na Štajerskem 200.000 Nemcev več kakor Slovencev, vendar moramo Slovenci dajati več vojakov. Tako n. pr. nabirajo od Nemcev novince za 27. celi pešpolk in za dva lovška bataljona, pa za polovico 47. pešpolka; pa tudi od Slovencev, čeravno jih je za 200.000 duš manje v deželi, jemljejo rekrutov tudi za celi pešpolk 87, za dva lovška bataljona (Ptujski in Celjski), vrhu tega pa še za 6. artilerijski (topničarski) in 5. dragonski polk, mnogo slovenskih sinov služi cesarja pri pionirjih itd. Ako tedaj država Slovencev štajerskim nalaga toliko bremen, dolžna jim je tudi privoščiti in dati, česar potrebujejo za svoj obstanek, razvitek in napredek, t. j. dejansko enakopravnost v šolah, uradih in javnem življenji, kakor nam to od samega cesarja podpisana postava svečano zagotavlja. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Odbiti ali odlomljeni rogovi.

Pogosto se primeri, da si govedo odbije ali odlomi rog. To se pa primeri na dvojni način ali tako, da rog od roženega čepa odpade ali pa da se oboje roženi čep in rog odkrhne. Če se samo rog odkrhne, se rana lahko zaceli, ako se okoli krvavega čepa platnene capice ovijejo in z jesihom in žganjem proti namakajo.

Drugi dan se pomaže platnena capica s katranovcem in z njo rana obeže, da se tako